

Σημαντική νίκη κατοίκων των Εξαρχείων για τη διάσωση του Λόφου Στρέφη

Με την 367/2023 Απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας, (20.12.2023), έγινε **δεκτή εν μέρει η από 04.09.2023 αίτηση αναστολής 16 κατοίκων της περιοχής του Λόφου Στρέφη κατά του Δήμου Αθηναίων**, με την οποία ζητούσαν να ανασταλεί η εκτέλεση της υπ' αριθμ. 1141/1.8.2022 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αθηναίων. Απόφαση, με την οποία εγκρίθηκαν η αποδοχή δωρεάς μελετών και κατασκευαστικών εργασιών της εταιρείας «PRODEA Investments» προς τον Δήμο Αθηναίων για τη συντήρηση και αναβάθμιση υποδομών στον Λόφο Στρέφη και η σχετική σύμβαση. Με την απόφαση, **διετάχθη ως προσωρινό μέτρο η μη υλοποίηση των προβλεπόμενων μεταλλικών κατασκευών (ανατολικού, δυτικού και ενδιάμεσου belvedere)** σε αντίστοιχα σημεία της κορυφογραμμής του Λόφου Στρέφη, έως την έκδοση οριστικής απόφασης (δικάσιμος στις 2.4.2024).

Η απόφαση αυτή **κονιορτοποιεί συστηματικά όλα τα επιχειρήματα του Δήμου Αθηναίων** στην προσπάθειά του να αποδείξει αβασιμότητα της αίτησης ακυρώσεως – και άρα, της έφεσης των κατοίκων, επιχειρήματα που είχαν γίνει δεκτά πρωτοδίκως από το Διοικητικό Εφετείο. Η Επιτροπή Αναστολών του ΣΤΕ δεν θεωρεί πρόδηλο ότι η σύμβαση Δήμου Αθηναίων – Prodea Investments διέπεται από το ιδιωτικό δίκαιο ούτε ότι η υπόθεση διέπεται αποκλειστικώς από τις διατάξεις της νομοθεσίας περί οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (άρθρο 72 ν. 3852/2010). Τέλος, **δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι οι κάτοικοι στερούνται προδήλως εννόμου συμφέροντος, όπως προβάλλει ο Δήμος Αθηναίων.**

Ο Δήμος, υπό την απερχόμενη διοίκηση Μπακογιάννη, παραχώρησε, **κατά παράβαση του άρθρου 3Α του ν. 4182/2013**, τον δασικό Λόφο Στρέφη στην εταιρία επενδύσεων Prodea Investments και τον εργολάβο της ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ, για την εκτέλεση ενός έργου που σχεδιάστηκε από τον επενδυτή, αλλοιώνει τον δασικό χαρακτήρα του Λόφου και καταστρέφει τη βιοποικιλότητά του, χωρίς να απαντάει στις πραγματικές ανάγκες του Λόφου, που είναι η αντιπλημμυρική προστασία, η στήριξη των πρανών και ο εμπλουτισμός και η φροντίδα της βλάστησης.

Τα έργα, που ξεκίνησαν στις 3.10.2022, έχουν καταστρέψει πρανή και ριζικό σύστημα δέντρων, οδηγώντας σε πλημμύρες στην περιοχή και στο γειτονικό 36° Δημοτικό Σχολείο, στις 26.1 και 6.9.2023 και έχουν οδηγήσει στην απώλεια μέρους της προστατευόμενης βραχώδους βλάστησης, γεγονός για τα οποία έχουν υποβληθεί **μηνύσεις και από τη Διεύθυνση Δασών Αθηνών.**

Τα έργα φυλάσσονται σε 24ωρη βάση από πλήθος βαριά οπλισμένων αστυνομικών (με κόστος υπερδιπλάσιο αυτού της ανάπλασης του Λόφου), γεγονός που έχει οδηγήσει στην εγκατάλειψή του από τους επισκέπτες του και ιδίως τα παιδιά της περιοχής, τα οποία συχνά εκτίθενται σε περιστατικά βίαιης αστυνομικής καταστολής.

Στην κοπή των δέντρων και την ανακατασκευή της παιδικής χαράς, έχει εμπλακεί η ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΑΘΗΝΑΣ ΑΕ, χωρίς να έχει αρμοδιότητα στον Λόφο και χωρίς προηγούμενη απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου.

Ο ανάδοχος του έργου, ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ, **μετά από έναν ολόκληρο χρόνο** καταστροφικών εκσκαφών, ομολογεί ενώπιον του ΣΤΕ, ότι οι μόνες εργασίες που έκανε έως τις 2.10.2023 ήταν (σε παρένθεση οι επισημάνσεις μας): α) πρόδρομες εργασίες τοποθέτησης αγκυρωμένων πλεγμάτων σε πρανή (υδροβολές για 3 μέρες, που κατέστρεψαν προστατευόμενη βλάστηση), β) παραγγελίες γεωτεχνικών υλικών, γ) απομάκρυνση παλαιού δικτύου φωτισμού (που δεν ήταν κατεστραμμένο), δ) μερική εγκατάσταση δικτύου ηλεκτροφωτισμού και τοποθέτηση βάσεων ιστών, ε) εγκατάσταση σε ποσοστό περίπου 95%, δικτύου πυρόσβεσης (το ποσοστό είναι

πολύ μικρότερο), στ) ποσοστό εγκατάστασης δικτύου άρδευσης και ύδρευσης και ζ) εργασίες καθαρισμού υφισταμένου κτιρίου από επικίνδυνα για κατάρρευση υλικά (αφαιρέθηκαν οι σοβάδες).

Ο απερχόμενος δήμαρχος Μπακογιάννης, αντί να απολογηθεί για την **οφειλόμενη στις επιλογές του κατάντια του Στρέφη**, επέλεξε τη συκοφάντηση των κατοίκων που αγωνίζονται για τον Λόφο, με απαράδεκτους χαρακτηρισμούς, κάνοντας κεντρικό θέμα της προεκλογικής του εκστρατείας την εξασφάλιση συναίνεσης για τη συνέχιση των έργων της Prodea Investments, από τον έτερο υποψήφιο, Χάρη Δούκα.

Δυστυχώς, για καθαρά δικονομικούς λόγους, η Επιτροπή Αναστολών του ΣτΕ, δεν μπορούσε, ακόμη και αν το ήθελε, να κάνει πλήρως δεκτή την αίτηση αναστολής που θα σήμαινε και την πλήρη διακοπή των έργων. Παρόλα αυτά, **έκρινε ότι έπρεπε να παρασχεθεί αποτελεσματική προσωρινή δικαστική προστασία στη συγκεκριμένη υπόθεση** και διέταξε, κατά πλειοψηφία, ως προσωρινό μέτρο τη μη υλοποίηση των προβλεπόμενων belvedere, σε μια **σπάνια εφαρμογή σχετικής διάταξης της νομοθεσίας περί ΣτΕ, που αποδεικνύει την πραγματική βούληση της Επιτροπής να λάβει μέτρα προς την κατεύθυνση προστασίας του Λόφου Στρέφη από τις σχεδιαζόμενες επεμβάσεις**. Η επίκληση από τον Δήμο της επικινδυνότητας του Λόφου λόγω κατολισθήσεων βράχων συνέβαλε επίσης στην απόφαση αυτή, όμως ο Δήμος θεωρεί παράλληλα τον Λόφο **ασφαλές σημείο συγκέντρωσης πληθυσμού σε περίπτωση σεισμού**, με απόφασή του ήδη από το 2020.

Το αμέσως προηγούμενο διάστημα, κατόπιν πιέσεων και διαμαρτυριών των κατοίκων, οι τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Δασών Αθηνών, βρίσκονταν σε διάλογο για τον επανασχεδιασμό των παρεμβάσεων στον Λόφο και ειδικότερα, για τη μη χρήση πλαστικών γεωπλεγμάτων, τη μη τσιμεντοποίηση του μονοπατιού της κορυφογραμμής, τη μη χρήση απορροφητικών βόθρων, το μη κόψιμο των ευκαλύπτων της παιδικής χαράς και την τροποποίηση της φυτοτεχνικής μελέτης, ούτως ώστε να οδηγεί σε ουσιαστικό εμπλουτισμό της βλάστησης. Ακολούθησε όμως η **αιφνιδιαστική μετακίνηση των αρμόδιων υπαλλήλων της Διεύθυνσης Δασών Αθηνών** (δασολόγων και δασοφύλακα) τη στιγμή που η Διεύθυνση Πρασίνου του Δήμου έκανε εκτεταμένες εφαρμογές κορμοδεμάτων – εκτός αρχικού σχεδιασμού – **για την πρόληψη της περαιτέρω διάβρωσης του Λόφου εξαιτίας των έργων**.

Παρά τη μη εντολή της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ για διακοπή του συνόλου των εργασιών, **συνεχίζουμε τον αγώνα μας για τη διάσωση του δασικού χαρακτήρα και της βιοποικιλότητας του Λόφου Στρέφη**, έχοντας ως όπλα, εκτός από το δίκιο μας, τις γνωμοδοτήσεις της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης, της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρίας, του ομότιμου καθηγητή Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος Πανεπιστημίου Αθηνών, Γιώργου Κ. Στουρνάρα και πλήθους γεωλόγων, δασολόγων, γεωπόνων και μηχανικών. Τους ευχαριστούμε θερμά.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τις συλλογικότητες των Εξαρχείων που δίνουν τον δικό τους δύσκολο αγώνα και έμπρακτα στηρίζουν τον δικό μας και βέβαια τους/τις δικηγόρους μας, κα Κατερίνα Ανουσάκη (που στάθηκε πλάι μας στα αστικά δικαστήρια και το Διοικητικό Εφετείο) και κο Αντώνη Σηφάκη, που μας οδήγησε στη σημαντική αυτή επιτυχία ενώπιον του ΣτΕ, δημιουργώντας αισιοδοξία για τη νικηφόρο έκβαση της υπόθεσης με την οριστική απόφαση.

Αθήνα, 27.12.2023

Οι 16 αιτούντες/ούσες ενώπιον του ΣτΕ

Πληροφορίες: Κική Μιχελιουδάκη, τηλ. 6978603901